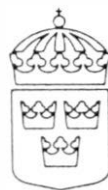


Motion till riksdagen

1987/88:Ub25

av Birgitta Rydle m. fl. (m)
med anledning av prop. 1987/88:113
om kompetensinriktad vuxenutbildning för
psykiskt utvecklingsstörda, särvox



Mot.
1987/88
Ub25–30

Inledning

Vi anser det riktigt att nuvarande försöksverksamhet med särvox upphör och ersätts med en kompetensinriktad vuxenutbildning för psykiskt utvecklingsstörda. Vi finner det tillfredsställande att frågorna om en kompetensinriktad vuxenutbildning för de psykiskt utvecklingsstörda och de avgränsningsproblem som redovisats i försöksverksamheten nu blir lösta. Kravet på en läroplan för undervisningen i särvox är enligt vår mening ett lämpligt sätt att definiera vilken undervisning som kan förekomma inom verksamheten.

Rätt till deltagande

Regeringens förslag innebär att den kompetensinriktade utbildningen för psykiskt utvecklingsstörda förläggs till särvox. Därmed anses också särvox uppgift definierad. Emellertid innebär förslaget också en viss begränsning i rätten att delta i särvox undervisning. Det har framhållits att det är av intresse att möjlighet skapas till återkommande utbildning inom särvox. Moderata samlingspartiet delar denna uppfattning.

Frågor rörande gränsdragningen är inte lika klara när det gäller vilka uppgifter som handhas inom habilitering eller vad som bör kunna förekomma inom studieförbundens verksamhet eller i folkhögskolan.

Vi anser att frågan om återkommande utbildning i särvox bör övervägas, men då under förutsättning att verksamheten inom studieförbund och folkhögskolor samtidigt definieras.

Organisation – flexibilitet

Vi finner det också riktigt att landstingskommunerna får ansvaret för den nya utbildningen. Rätten att överföra ansvaret på primärkommun ger den flexibilitet som krävs i den här typen av verksamhet.

Vi vill framhålla att just flexibiliteten måste vara viktig för undervisning av de grupper det här är fråga om. Ett led i en sådan flexibilitet är möjligheten för elever och föräldrar att själva välja skola, vilket också är ett av de grundläggande kraven i den moderata skolpolitiken i övrigt. För de vuxna psykiskt utvecklingsstörda kan denna rättighet vara än viktigare.

I propositionen poängteras visserligen att det är den studerande själv som skall bestämma var studierna skall bedrivas. Därefter begränsas denna möjlighet genom att man fordrar särskilda skäl från den sökande att vilja studera på annat håll, eljest kan intagning förvägras. I specialmotiveringens kapitel 4 A, 3 § preciseras detta ytterligare.

Vi kan inte acceptera att denna grupp människor, som ofta själv har svårt att redovisa sina skäl och som på grund av sitt handikapp inte sällan har andra bindningar och känslomässiga relationer än övriga vuxenstuderande, skall kunna förvägras rätten att välja utbildningsort. De förbehåll som görs innebär att särvox-eleven kan tvingas till sin kyrkobokföringsort även om han eller hon anser sig ha goda skäl för att vilja genomgå utbildningen någon annanstans.

Den lilla grupp människor som det här är fråga om, och det enligt vår mening ringa antal av dessa som vill studera utanför sin egen landstingskommun, skall enligt vår uppfattning beredas den möjligheten utan förbehåll.

Betygsfrågor

I propositionen föreslås att när den studerande i särvox nått upp till en nivå som motsvarar grundskolans årskurs 6 skall intyg utfärdas till den som önskar det och efter avslutad ämneskurs skall betyg sättas enligt den tvågradiga betygsskalan godkänd eller icke godkänd. Dock bör rektor kunna besluta att intyg skall utfärdas i stället för betyg om någon deltagare föredrar det.

Att eleverna i särvox skall ha möjlighet att själva påverka om de vill ha det tvågradiga betyget eller ett intyg anser vi helt riktigt med tanke på deras speciella situation och olika grad av handikapp. Vi anser emellertid att den som vill skall ha rätt att få betyg motsvarande dem som eleverna i grundskolan får.

Att särvox-eleverna själva skall få påverka vilken typ av betyg de skall ha är viktigt så att de, när förmågan räcker till, kan jämföra sig med andra grupper, samtidigt som möjligheten att utfärda intyg givetvis skall finnas.

Det bör ankomma på vederbörande utskott att utforma erforderlig lagtext.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om rätten att delta i undervisning i särvox,
2. att riksdagen beslutar att elever i särvox skall ges möjlighet att delta i undervisning även utanför den egna kommunen i enlighet med vad som i motionen anförts.

3. att riksdagen godkänner vad som i motionen anförts om möjligheten att erhålla betyg.

Mot. 1987/88
Ub25

Stockholm den 30 mars 1988

Birgitta Rydle (m)

Göran Allmér (m)

Birger Hagård (m)

Hans Dau (m)

Anders G Högmark (m)

Rune Rydén (m)

Ingela Gardner (m)

Lars Ahlmark (m)

Ann Cathrine Haglund (m)

Hans Nyhage (m)

Elisabeth Fleetwood (m)